

STUDIO MASTER:
ASSOC. PROF. DR. CHIRANTHANIN KITIKA
STUDIOPHUWA

AE
HS

Asian Education for
Housing Solution Lab.

คู่มือสถาปัตยกรรมพื้นที่ปรับตัว
ท่าแม่ลอบ หมู่ 4 & 5

MAE ROB

MAKAI

MOO 4

MOO 5

ท่าแม่ลอบ

THA MAE LOB

สถาปัตยกรรม-พื้นที่-ปรับตัว

MORE INFO:
[@chiangmaidesignlab](#)

ARCH CMU X CODI THAILAND

Asian Education for
Housing Solution Lab.

คู่มือสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นปรับตัว ทานแม่ลอบ หมู่ 4 & 5

คู่มือสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นปรับตัวได้ - ทาแม่ลอบ หมู่ 4-5

จัดทำโดย

รศ.ดร.จรรย์ธนิน กิติกา

Assoc.Prof.Dr. Chiranthanin Kitika

ภักพล กันทะยวง

Pakkapol kantayoung

บุญธวัช กมูทรรัตน์

Bunthawat Kamutharat

พิชญุตม์ น้ำผึ้ง

Pitchayoot Numphueng

เจริญวงศ์ แพรสี

Charoenwong Praesi

ศุภณัฐ ศรีสงคราม

SUPANUT SRISONGKRAM

นิชานาท สารชัย

NICHANAT SARACHAI

กัญญาพัชร ธีระกุลรัตน์

Kanyapatch Teeragulrat

ทศพร กาเปา

Thodsaphon Kapao

ธีราภรณ์ ศรีอินทร์

Teeraporn Sri-in

ด้วยความร่วมมือของคนในชุมชนทาแม่ลอบ โดยการนำของ คุณวิมลมณี กุลหลวง ร่วมกับความร่วมมือจากเทศบาลตำบลทาแม่ลอบ, พี่น้องชาวชุมชนทาแม่ลอบหมู่ 4 ห้วยฮ่อมนอก และ หมู่ 5 ห้วยฮ่อมใน, สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) ภาคเหนือ และขอพระคุณทุกภาคส่วนที่สนับสนุน Asian Education & Housing solution lab (AEHSlab) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิจกรรม "ดิน" ทาแม่ลอบ

07:30 เดินทางออกจากคณะ
สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่

09:00 เดินทางถึงเทศบาลตำบลทาแม่
ลอบ

10:00-12:00 เดินทางเข้าไปชุมชนห้วย
ฮ่อมนอก (หมู่ 4) ทำกิจกรรมอัตลักษณ์
ทาแม่ลอบหมู่ 4 แล้วมอบคู่มือพื้นถิ่น
ปรับตัว - ทาแม่ลอบ

12:00 เดินทางห้วยฮ่อมในหมู่ 5 รับ
ประทานอาหารที่ทาแม่ลอบ

AE
HS Asian Education for
Housing Solution Lab.

13:00-15:00 ทำกิจกรรมอัตลักษณ์ทา
แม่ลอบหมู่ 5 แล้วมอบคู่มือพื้นถิ่นปรับ
ตัว - ทาแม่ลอบ

15:00 จบกิจกรรมถ่ายรูปร่วมกัน และ
เดินทางออกจากชุมชน

2025.11.22
THA MAE LOB
DAYTRIP

15:30-17:00 เดินทางกลับคณะ
สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	2
อัตลักษณ์ชุมชนพื้นถิ่นทาแม่ลอบ	3
หมู่ 4 ห้วยฮ่อมนอก	4
ข้อมูลชุมชนและผังชุมชนพื้นถิ่นปรับตัวได้	4
ข้อมูลต้นแบบการออกแบบบ้านพื้นถิ่นปรับตัวได้	6
หมู่ 5 ห้วยฮ่อมใน	10
ข้อมูลชุมชนและผังชุมชนพื้นถิ่นปรับตัวได้	10
ข้อมูลต้นแบบการออกแบบบ้านพื้นถิ่นปรับตัวได้	12
นวัตกรรมสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นปรับตัวได้	17
รั้วเขียวกันน้ำ	18
หลังคาหายใจได้	19
ภาพผนวก	20

ทาแม่ลอบ

ภาพผนวก

ภาพผนวก

คลิกที่ภาพเพื่อดูว่าเกี่ยวข้องกับ
กับชุมชนท่าแม่ลอบหมู่ 4-5

คลิกการนำเสนอหลังคาหายใจได้
กับชุมชนท่าแม่ลอบหมู่ 4-5

คำนำ

บ้านพื้นถิ่นปรับตัวได้ (Resilience Vernacular House) เป็นการรวมองค์ประกอบของการเรียนรู้ด้านการออกแบบบูรณาการ พัฒนาเมือง จากแนวคิดด้านการวางผัง (Urban Planning) และการออกแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น (Vernacular Architecture) ที่สะท้อนเอาคุณค่าทางวัฒนธรรมที่มีทั้งวิถีชีวิตและความหมายของชุมชน เข้ามาวิเคราะห์ร่วมกับสภาพแวดล้อมและลักษณะเชิงกายภาพของพื้นที่ มาประกอบกับแนวคิดการออกแบบปรับตัวได้ (Resilience Design) ที่นำเอาการออกแบบผังชุมชน และสถาปัตยกรรมที่สามารถยืดหยุ่นและปรับตัวในสถานการณ์ใหม่ อาทิ สังคมที่เปลี่ยนแปลง ภัยพิบัติต่างๆ อย่างเหมาะสมออกมาเป็นคู่มือสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นปรับตัวได้ ที่หน่วยงาน องค์กร หรือชุมชน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อการสร้างความมั่นคงต่อการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ต่อไปตาม SDG 11

ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและปัญหาโลกร้อนในปัจจุบัน ทำให้การศึกษาและเรียนรู้ของผู้เรียน และเยาวชนรุ่นใหม่ๆ ไม่สามารถทำได้เฉพาะในห้องเรียน หนังสือ หรือจากสื่อสาธารณะเพียงอย่างเดียว การนำองค์ความรู้และผลงานวิจัยพื้นฐานที่พัฒนาขึ้น ผ่านการทดลอง ในระดับปฏิบัติการในห้องเรียน ไปทดลองใช้ภายในสภาพแวดล้อมจริง และเกิดการขยายผลจนเป็นต้นแบบการจัดการเรียนรู้ หรือต้นแบบภาคสนาม ในชุมชนภายนอกมหาวิทยาลัยจึงเป็นสิ่งที่ท้าทาย และจำเป็นมากขึ้นไม่เฉพาะกับนักศึกษาในคณะสถาปัตยกรรม แต่ยังรวมถึงนักศึกษาหรือผู้เรียนที่สนใจการทำงานด้านการพัฒนาเมืองในอนาคต สนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตตาม SDG 4

โครงการสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นปรับตัวได้ - ทาแมลอบ นี้จึงเป็นโครงการที่เชื่อมระหว่างความรู้การออกแบบพื้นถิ่นจากทางสถาปัตยกรรมจากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับบริบทโครงการหมู่บ้านมั่นคงภัยพิบัติของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนภาคเหนือ กรณีศึกษา ชุมชนทาแมลอบ หมู่ 4 ห้วยฮ่อมนอก และ หมู่ 5 ห้วยฮ่อมใน เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาชุมชนในพื้นที่อ่อนไหว โดยมุ่งเป้าไปที่ชุมชนภายใต้ความร่วมมือระหว่าง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พอช.) และองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ผลลัพธ์การออกแบบและองค์ความรู้จากการเรียนรู้โครงการบ้านมั่นคง สามารถถูกนำไปต่อยอดในเชิงสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน สามารถสรุปชุดความรู้และผลลัพธ์ 3 ประเด็น คือ

ชุดความรู้ของการวางผังชุมชนพื้นที่ภัยพิบัติอย่างยั่งยืน

ชุดความรู้ของการออกแบบสถาปัตยกรรมพื้นถิ่น ที่สามารถยืดหยุ่นได้ในสภาวะแวดล้อมที่แปรปรวน
ชุดความรู้/นวัตกรรมดิจิทัล ในฐานะข้อมูลเปิด ที่สามารถส่งต่อชุดความรู้ของชุมชนที่เฉพาะตัวสะท้อนความเป็นพื้นถิ่นปรับตัว

รศ.ดร.จิรันธนิ น กิติกา

Asian Education & Housing Solution lab

ความร่วมมือระหว่าง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

เหตุการณ์น้ำป่าไหลหลาก เมื่อวันที่ 14 เมษายน 2568 ที่ตำบลทาแมลอบ อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน ส่งผลให้บ้านเรือนเสียหายหลายหลัง มีผู้เสียชีวิต 2 คน.

15 มิถุนายน 2568

เข้าถึงชุมชนจากสถานการณ์ภัยพิบัติ และลงพื้นที่กับ พอช. รอบแรก เพื่อสร้างโจทย์

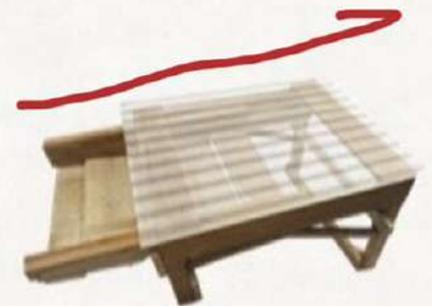
10-11 กรกฎาคม 2568

ทาแมลอบแคมป์ - เก็บข้อมูลและสำรวจผังชุมชนและเวิร์คชอปงามจอตแบบนั้นถิ่นปรับตัว

RESILIENCE DESIGN

งานชิ้นนี้เกิดจากปัญหา ภายในหมู่บ้าน ในช่วงน้ำท่วมที่ทำให้พืชผล การเกษตรของชาวบ้านเกิดการเสียหายทำให้เกิดปัญหาเป็นวงกว้างไม่ใช่แค่ในแง่ของการเป็นอยู่แต่ยังส่งผลกระทบต่อในด้านเศรษฐกิจเนื่องจากชาวบ้านไม่มีรายได้ เนื่องจากพืชผลทางการเกษตรไม่สามารถจำหน่ายหรือทำกินได้

ดังนั้นเราเลยได้คิดงานชิ้นนี้ที่เป็นส่วนของหลังคาที่ทำให้เวลาเก็บพืชผลการเกษตร มีช่องระบายอากาศและมีช่องแสงที่ทำให้พืชผลแห้งและยังคงสามารถเก็บพืชผลได้นานขึ้นและยังออกแบบให้สามารถเปิดเพื่อระบายอากาศและรับแสงเข้ามาในพื้นที่ที่ต้องการได้

วัสดุในตัวอย่างงาน

ไม้มะค่า (ไม้ในหมู่บ้าน)
ตะปู เหล็ก 4
หลังคาลอนคู่ไฟเบอร์กลาส

หลังคาหายใจได้

อัตลักษณ์ทาแม่ลอบ

อัตลักษณ์ผังชุมชนทาแม่ลอบ หมู่ 4-5 คือ การตั้งบ้านอยู่ร่วมกันเป็นเครือญาติที่เรียกว่า "ป๊อกผี" โดยแต่ละกลุ่มบ้านจะต้องมีผีบรรพบุรุษร่วมกัน มีการเลี้ยงผี และมีการวางตัวบ้านแต่ละหลังไม่ทับกัน คือ ตัวบ้านแต่ละหลังจะต้องวางตัวไปขวางกัน โดยเฉพาะพื้นที่ส่วนตัวอย่างพื้นที่นอน จะต้องไม่วางผังที่ขัดแย้งกับบ้านหลัก

ความยั่งยืนกับการเป็นเรือนพื้นถิ่นชาติพันธุ์อยู่กับพื้นที่ภัยพิบัติ คือ ประเด็น ก. การวางตัวกลุ่มเรือน หรือ ป๊อกผี ในพื้นที่ที่ไม่อยู่ในแนวน้ำหลาก หรือติดทางน้ำจนเกินไป ประเด็น ข. แนวกำแพงกันดินและแนวกำแพงกันน้ำ จำเป็นสำหรับกลุ่มบ้านที่ตั้งในพื้นที่เสี่ยง เพื่อป้องกันภัยพิบัติด้านดินถล่ม และน้ำหลาก ประเด็น ค. การรักษาความงามและความหมายของชุมชน การเลือกวัสดุและการก่อสร้างที่สะท้อนความเป็นชาติพันธุ์ จะทำให้บ้านเหล่านี้มีคุณค่า ในการอนุรักษ์และเอื้อสิทธิในการตั้งถิ่นฐานอย่างยั่งยืน

อัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมของบ้านทาแม่ลอบ หมู่ 4-5 คือ บ้าน เป็นพื้นที่แห่งชีวิตที่ประกอบไปด้วยกลุ่มเรือนต่างๆ ดังนี้ 1) เรือนอยู่ อาคารหลักที่เป็นเรือนนอน ที่เป็นเรือนหลักที่มีพื้นที่ภายในสำหรับการนอนและพื้นที่ส่วนตัว เฉพาะผู้อาศัยเรือนเท่านั้น ตัวบ้านบานยกสูงเปิดโล่งสำหรับกิจกรรมทำอาหาร พื้นที่ใต้ถุนทำงาน ใช้สำหรับเก็บของใช้และคร่าว 2) คร่าวไฟ คร่าวจะเป็นเรือนย่อยหลังเล็กเพื่อการเก็บพืชพันธุ์และของประกอบครัว ส่วนใหญ่จะมีพื้นที่เก็บฝืนเก็บของสำหรับเกษตรกรรมด้วย 3) ห้องน้ำ พื้นที่สำหรับขับถ่ายและชำระร่างกาย ส่วนใหญ่วางตัวในพื้นที่ใกล้แหล่งเก็บน้ำชุมชน ซึ่งแต่ละป๊อกผีสามารถใช้ห้องน้ำและคร่าวร่วมกันได้

14 สิงหาคม 2568

กระบวนการทำงานกับชุมชนประเด็นการวางผังชุมชน
และพัฒนารูปแบบบ้านมั่นคงภัยพิบัติ ณ อบต.ทาแม่ลอบ

25 สิงหาคม 2568

เซ็นข้อตกลงเปิด Asian Education & Housing Solution Lab
ระหว่างคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มช. และ พอช. ภาคเหนือ

กันยายน-ตุลาคม 2568
นักศึกษา 9 คนพัฒนาไปสู่งานออกแบบ
โครงการฟื้นฟูปรับตัวในรายวิชา 801311

RESILIENCE DESIGN

กำแพงขังน้ำ - แบบจำลอง ที่ได้แนวคิดจากปัญหาบ้านป่าไหลหลากครั้งใหญ่ที่หมู่บ้านอ้วยห้อมนอกที่พัดเอาบ้านหายไปจำนวน 8 หลัง ชาวบ้านจึงเกิดความระแวงและต้องการการแก้ปัญหาในเรื่องน้ำป่ามากที่สุด จึงเกิดแนวความคิดออกแบบ “กำแพงขังน้ำ” ที่จะช่วยในการชะลอความแรงของน้ำ และช่วยขังน้ำ ชับโคลน เพื่อให้เกิดความเสียหายให้น้อยที่สุด และยังคงมีความสวยงามและรักษาการก่อสร้างแบบท้องถิ่น ที่ชาวบ้านทุกคนสามารถมีส่วนร่วมในการสร้างและใช้กำแพงขังน้ำนี้ได้

ฐานราก ค.ส.ล.

ฐานลูกบาศก์ที่ช่วยให้การเทน้ำหนักสู่ช่วงล่างและรับหนักจากเสา (ไม้ไผ่ปล้อง) เสริมสร้างความแข็งแรงและความสมดุล ของกำแพงขังน้ำ ที่สามารถถอดเปลี่ยนและแก้ไขได้ตามต้องการ

หินและกรวด

ใส่ในช่องระหว่างกลางของดอกสแตนที่นำมาประกอบกัน เพื่อช่วยขังแรงของน้ำและกรองโคลน ไม้ให้เข้าสู่ตัวหมู่บ้าน

การจัดวางเป็นแบบซ้อนขึ้นไปเรื่อยๆ ตามแนวขอบแม่น้ำ

วัสดุในท้องถิ่น

ไม้ไผ่ (ไม้ไผ่หมู่บ้าน)
เชือกปอ ดอกเส็ก ดอกสแตน
ฐานรากทำจากปูนหล่อ

ตัวค้ำยัน

ไม้ไผ่ปล้องยึดตัวฐานของแผ่นกำแพงด้านหลังที่เชื่อมติดกัน บัดด้วยเชือกปอ เสริมสร้างการรับน้ำหนักของแรงที่น้ำไหลมาปะทะ

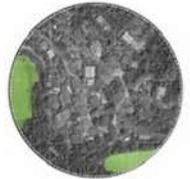
รู้เขารู้เรา รวบรวมกันน้ำ

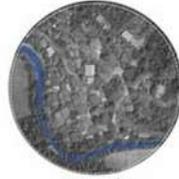
SITE ANALYSIS

พื้นที่ป่าไม้

พื้นที่นา

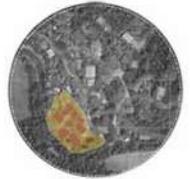
เส้นทางน้ำ

เส้นทางถนนคอนกรีต

พื้นที่ SITE
พิจาการ
ดั้งเดิม

พื้นที่ SITE
พิจาการที่สร้าง
ขึ้นใหม่

ทิวไร่วอล

RESILIENCE VERNACULAR

Site Survey & Analysis

เน้นดูเรื่องเกี่ยวกับน้ำ พืชคลุมและศึกษาเกี่ยวกับการ
ทอผ้าและเศรษฐกิจผ้า

- ทัศนคติการตากผ้าแบบนิคิลโบ-พีริสโตล
- สามารถตากอะไรก็ได้ที่ไหนก็ได้
- ปรับเปลี่ยนตามการใช้งานและความสะดวกสบาย

เนื่องจากอยู่บนเขา ทิศทางของลมจึงเป็นไปตามแนวของเขา

SITE SURVEY

คำบอกเล่าของพ่อหลวง

ความเชื่อที่เกี่ยวกับการสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของชุมชนอยู่โดยรอบป่าทิวไร่วอลซึ่งว่าผี หรือวิญญาณนั้นสิงสถิตย์อยู่ใน
ทุกแห่ง ไม่ว่าจะเป็นป่าเขา แม่น้ำ หรือบ้านเรือน เขา อากาศ
โดย สามารถแบ่งเป็นหลักคือ 2 มีหลัก คือ ผีตัวที่ 1 คือของประจำตัวบ้านป่าเขา และ ผืนหญ้าชุมชน ที่นับถือว่าบ้านบึงคือและต้องไหว้บูชา

ผีเจ้าที่

นับถือผีประจำพื้นที่ของ
บ้านหรือพื้นที่ของชุมชน เช่น ไร่ นา ป่าเขา
ชุมชนของชุมชนนั้นที่ชาวบ้าน
นับถือ
หลักคือของประจำตัวบ้านหรือ
หลักที่ต่างไปคือของ ผืนหญ้าและ
ผืนดินของพื้นที่ที่ชุมชนนั้นนับถือ เช่น
ผืนดินของชุมชน หรือผืนดินของ
พื้นที่ที่ต่างไปคือของ

ผีบรรพบุรุษ

นับถือ ผืน
หญ้าและชุมชน เช่น นา ไร่ ป่าเขา
หลักคือสิ่งที่มีอยู่ ในหลักคือ 2 ของ
1 คือสิ่งที่มีอยู่ 2 คือสิ่งที่ไม่มีอยู่เช่น
ไร่ นา ป่าเขา และของประจำตัวบ้านหรือ
พื้นที่ต่างไปคือของ
- ผืนดิน
ชุมชนนั้น นับถือผีประจำพื้นที่ของ
บ้านหรือพื้นที่ของชุมชน เช่น ไร่ นา ป่าเขา
ชุมชน

การไหว้ผีบรรพบุรุษ รวม

พิธีการไหว้ผีบรรพบุรุษนั้นจะจัดขึ้นเป็นประจำ ที่ชุมชนป่าทิวไร่วอลซึ่งว่าผี หรือวิญญาณนั้นสิงสถิตย์อยู่ใน
ทุกแห่ง ไม่ว่าจะเป็นป่าเขา แม่น้ำ หรือบ้านเรือน เขา อากาศ
โดย สามารถแบ่งเป็นหลักคือ 2 มีหลัก คือ ผีตัวที่ 1 คือของประจำตัวบ้านป่าเขา และ ผืนหญ้าชุมชน ที่นับถือว่าบ้านบึงคือและต้องไหว้บูชา

USER

ชาวบ้านในหมู่ 4 ตำบลทามเมืองชัย อำเภอแม่ทา
จังหวัดลำพูน ส่วนใหญ่ทำอาชีพรับจ้างทั่วไปและเกษตรกรรม
มีการทอผ้าขายบ้างเป็นครั้งคราว

ACCESSIBILITY

มีถนนเส้นหลักผ่าน 1 เส้น
มีสัญญาณโทรศัพท์และสัญญาณอินเทอร์เน็ต
มาก บางจุดไม่มีสัญญาณ
ระบบไฟฟ้าใช้พลังงานจาก SOLAR CELL
มีวางระเบียบพื้นที่ประมง

สถานการณ์น้ำหลากที่ไม่ปกติ - ตำบลกาแมลอบ (13 เมษายน 2568)

จุดที่เกิดภัยพิบัติ

หมู่ที่ 4 ห้วยซ่อนนอก

หมู่ที่ 5 ห้วยซ่อนใน

วิเคราะห์สาเหตุที่ส่งผลให้เกิด สถานการณ์ภัยพิบัติที่มีความรุนแรงมากที่สุดตั้งแต่ตั้งถิ่นฐานเกิดขึ้น ส่งผลให้การรับมือจากภัยพิบัติของชาวบ้านไม่สามารถรับมือได้

1.ฝนตกหนักเฉาะจุดและเป็นฝนหลวงฤดู

- มีพายุฝนฟ้าคะนองต่อเนื่องนานหลายชั่วโมง บางจุดมีปริมาณน้ำฝนสะสม เกิน 100 มิลลิเมตรในเวลาไม่ถึง 3 ชั่วโมง
- ฝนตกเป็นพื้นที่เชิงลาดชันน้ำไหลย้อน ส่งผลให้น้ำไหลลงเขาอย่างรวดเร็วและรุนแรง

2.การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินและการชะล้างพังทลายของดิน

- มีการบุกรุกพื้นที่ป่าต้นน้ำบางส่วนเพื่อการเกษตรหรือทำไร่ ทำให้การดูดซับน้ำของพื้นที่ลดลง
- ดินเสื่อมสภาพและมีการพังทลายของดินจำนวนมาก น้ำจึงไหลเร็วและปริมาณมากจนเกิน

3.การออกกฎหมายห้ามเผาป่าในการจัดการวัชพืชบริเวณต้นน้ำ

- เนื่องจากปัญหา เรือรื้อ ผืน PM 2.5 จึงเกิดกฎหมายห้ามเผาในที่ที่ใกล้ ทำให้ไม่มีการเผาวัชพืชบริเวณต้นน้ำ ทำให้วัชพืชไหลลงแม่น้ำหรือระบบชลประทาน ส่งผลให้ความรุนแรงของภัยพิบัติ

4.ไม่มีระบบเตือนภัยล่วงหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ

- ขณะเกิดเหตุไม่มีการแจ้งเตือนภัยระดับหมู่บ้านล่วงหน้า

ผลกระทบ

จากสถานการณ์น้ำหลากที่ไม่ปกติ - ตำบลกาแมลอบ (13 เมษายน 2568)

ผลกระทบต่อชีวิตและร่างกาย

ผู้เสียชีวิต 2 ราย

เป็นผู้ป่วยอายุ 65 ปี อายุ 55 และ 58 ปี

**สาเหตุเสียชีวิตเนื่องจากพิษตะกอน

ถูกน้ำพัดไปพร้อมด้วยบ้าน

ผู้บาดเจ็บจำนวนมาก

ส่วนใหญ่มักเป็นผู้สูงอายุ สันนิษ-การแตก-ขาดเตียง-ขณะหลับ

ผลกระทบต่อจิตใจ

ผลกระทบต่อเกษตรกรรมและปศุสัตว์

พืชไร่-นา ถูกน้ำท่วมเสียหายประมาณ 25-30 ไร่

- ไร่ เกือบ 100 กว่าไร่ 300 ไร่
- หมูและวัวบางตัวถูกน้ำหรือถูกระแสน้ำพัดไป

ผลกระทบต่อโครงสร้างพื้นฐาน

ดินสไลด์ - ถนนขาดเป็นช่วง ๆ โดยเฉพาะทางขึ้นบ้านห้วยซ่อนในบริเวณริมตลิ่งลิดลาดไปกับน้ำ

กระบวนการฟื้นฟูหลังภัยพิบัติร่วมกับ พอช.

- START 13 เมษายน วันเกิดเหตุ ได้รับแจ้งจากสภาองค์กรชุมชนตำบลกาแมลอบ
- 14 เมษายน 2568 ลงพื้นที่ ติดตามสถานการณ์ น้ำป่าไหลหลาก บ้าน ห้วยซ่อนใน และบ้านห้วยซ่อนนอก ตำบลกาแมลอบ
- 19 เม.ย. 2568 ลงสำรวจผลกระทบที่เกิดจากน้ำป่าไหลหลาก
- ทำการรณรงค์นำเข้าข้อมูลทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการบ้านมั่นคงผู้ประสบภัยพิบัติ พื้นที่นำเข้าข้อมูลสถานการณ์ภัยพิบัติ โดยผู้ที่ได้รับผลกระทบจากน้ำป่าไหลหลากทั้งหมด
- จัดทำกระบวนการ Workshop
- ลงพื้นที่จัดทำข้อมูล เฉพาะกลุ่มผู้ที่มีความเดือดร้อนเร่งด่วนในการขอสนับสนุนงบประมาณในการซ่อมแซมบ้าน

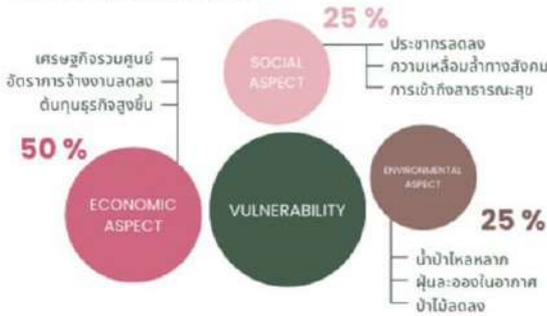
เสนองบประมาณสำหรับผู้ที่มีความเดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย กรณีเร่งด่วน

CRAFT LIFESTYLE LEARNING CENTER

AND HOUSING

THA MAE LOB MOO 4

RESILIENCE TOPIC

MY COMMUNITY

CULTURE OF ARTISANS / CRAFTSMAN

SKETCH LAYOUT

CONCEPTUAL MODEL

หัตถกรรมไม่ได้หมายถึงเพียงของทำมือเท่านั้น แต่ทุกชิ้นงานสะท้อน "รอยนิ้วมือ" ของผู้สร้าง ถ่ายทอดตัวตน ความคิดสร้างสรรค์ และสัมผัสส่วนตัวของพวกเขา นอกจากนี้ยังมีประโยชน์หรือความงามแล้ว งานทำมือยังแสดงถึงความเป็เอกลักษณ์ ไม่มีชิ้นไหนเหมือนกันเป็ ๆ ดังนั้นหัตถกรรมจึงเป็นสัญลักษณ์ของการแสดงออกทางวัฒนธรรมที่รวมทั้งทักษะและตัวตนไว้ด้วยกัน

แนวคิดนี้สื่อถึงเส้นทางหรือทิศทาง การเคลื่อนไหวที่ไม่ได้เป็นเส้นตรงหรือตรงไปตรงมา แต่คล้ายกับลวดลายบนรอยนิ้วมือที่มีความโค้งมนและซับซ้อนเหมือนธรรมชาติ การออกแบบพารามนี้ให้ความรู้สึกเป็นอิสระ สลับไหล และเป็นเอกลักษณ์ เจกเช่นเดียวกับรอยนิ้วมือของแต่ละคนที่ไม่ซ้ำกัน พารามนี้ไม่ใช่แค่ทางเดิน แต่เป็นเส้นทางที่บอกเรื่องราว ถ่ายทอดตัวตน และสร้างประสบการณ์เฉพาะตัวแก่ผู้ที่เคลื่อนไหวตามเส้นทางนั้น

- แก้ปัญหาเรื่อง
- 1 เศรษฐกิจ เศรษฐกิจรวมศูนย์
  - 2 สิ่งแวดล้อม น้ำหลาก
  - 3 สังคม ความเหลื่อมล้ำ

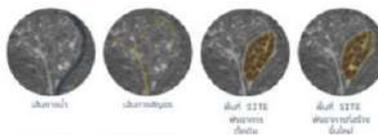

SITE SURVEY AND ANALYSIS

ARTISAN / CRAFTSMAN MOO 4

กิจกรรมการทอผ้าเป็นงานคราฟต์ที่ผูกพันกับวิถีชีวิตของชุมชนมาอย่างยาวนาน โดยใช้พื้นที่ใต้ถุนบ้านเป็นที่ทำงานและพักผ่อน ที่ทอผ้าและเส้นด้ายจากวัสดุธรรมชาติถูกนำมาใช้สร้างลวดลายผ้าที่มีเอกลักษณ์ของชาวป่าเกาะญอ

การเตรียมอาหารเป็นอีกหนึ่งวิถีชีวิตที่มีความสัมพันธ์กับงานคราฟต์และการดำรงชีพของชุมชน การประกอบอาหารจากผลผลิตทางการเกษตร และของป่าแสดงถึงคุณค่าของวัฒนธรรมที่ฝังรากลึกอยู่ในวิถีชีวิตของชาวป่าเกาะญอ

PROGRAM & TABULATION

FUNCTIONAL DIAGRAM

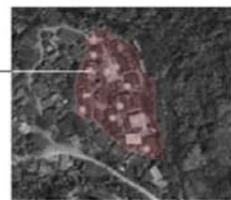
SCHEMATIC 01

SCHEMATIC 02

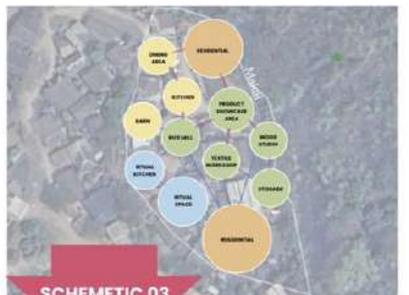

MOO 4 17% ไร่/ไร่

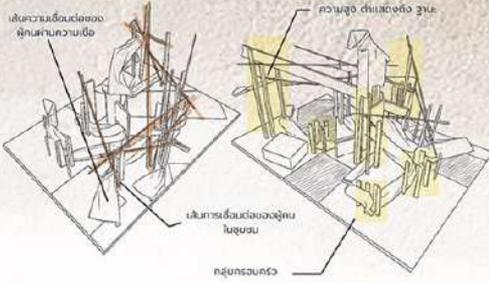
ความสัมพันธ์อันระหว่างชุมชนกับแม่น้ำและทรัพยากรธรรมชาติ จุดเด่นจับปลาที่สานจากไม้ไผ่ไม่เพียงแต่ใช้งานได้จริงแต่ยังเป็นงานคราฟต์ที่ได้ออกมาศึกษาค้นคว้าและความรู้ในการเลือกใช้วัสดุท้องถิ่น

งานไม้เป็นอีกหนึ่งงานคราฟต์ที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของครอบครัวและชุมชน ผู้ชายมักเป็นผู้รับผิดชอบงานช่างไม้ เช่น เครื่องมือ ไม้ไปจากท้องถิ่น อย่างไรก็ตามค่าและประยุคที่ใช้ทักษะดั้งเดิมเข้ากับความต้องการในการใช้ชีวิตประจำวัน

โครงการ พื้นที่พัฒนาผลิตผลทางการเกษตรและ บรรณาสารณภัยชุมชนท่าแม่ลอบ หมู่ 5

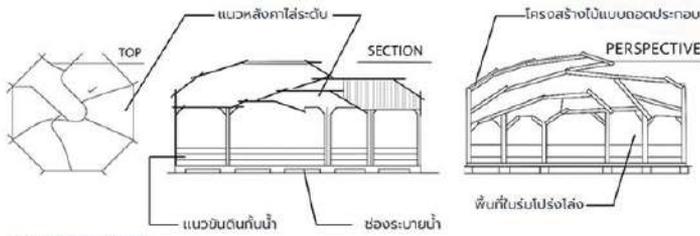
CONCEPTUAL MASS

CONCEPTUAL MASS

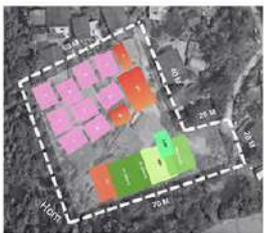
ที่อธิบายถึงแนวคิดของชุมชนที่ผู้จัด
จำได้เกิดและเติบโตมาหรือที่คือคำว่า
ชุมชนในแนวคิดของผู้จัดว่าจากแนว
คิดที่ว่ายังมีสิ่งบางอย่างที่แบ่งผู้คน
บนนอกจากกันเช่น ฐานะทางสังคม
ชาติพันธุ์ อีกทั้งผู้คนเหล่านี้ไม่ได้
เท่าเทียมกันทางด้านโอกาสทางด้าน
การเงินการเข้าถึงบริการของภาครัฐ
และอื่นๆแต่กว่า ผู้คนในชุมชนที่ต่าง
กันด้วยฐานะต่างเชื่อมต่อกันด้วย
ความเชื่อหรือศาสนา

RESILIENCE DESIGN

RESILIENCE DESIGN

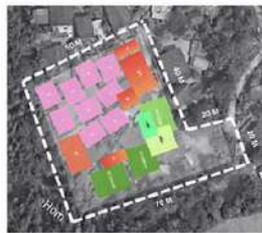
การออกแบบ สถาปัตยกรรมที่ ต่อโลกมีการปรับตัวของสภาพภูมิอากาศที่เป็นแปลงไปหรือก็คือ อาคารสะท้อนน้ำสะท้อนบก
อย่างเช่นอาคารนี้ ก็ได้มีการออกแบบให้สามารถทนทานต่อน้ำป่าโคลนไหล มีทางผ่านของน้ำที่ ดี ที่ช่องระบายน้ำได้
อาคารและโครงสร้างที่น้ำไหลผ่านได้ดี ซึ่งยังเป็นโครงสร้างที่ไม่สามารถถอดประกอบสามารถที่จะซ่อมแซมปรับปรุงได้ง่าย

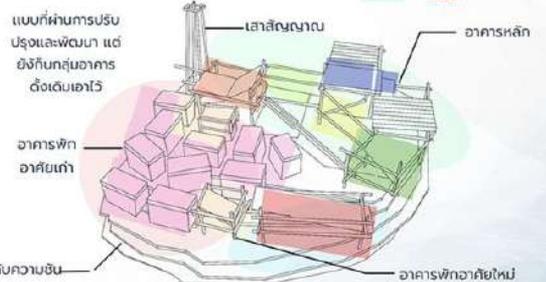
SCHEMATIC 1

SCHEMATIC 2

SCHEMATIC 3

SCHEMATIC 4

CONCEPT DESIGN

เมื่อมองจากปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งส่วนส่วนภาพรวมที่เป็นปัญหาใหญ่ อีกทั้งเมื่อเจาะจงลงมา
ที่ SITE ก็จะเห็นปัญหาที่ต้องแก้ไข ดังนั้นผู้ออกแบบจึงอยากแก้ไขปัญหาผ่านการออกแบบ
สถาปัตยกรรม จึงเกิดเป็นฟังก์ชันหลักของงานออกแบบ 3 ฟังก์ชันนี้

พื้นที่ที่เกี่ยว
กับพืชผล
ทางการ
เกษตร

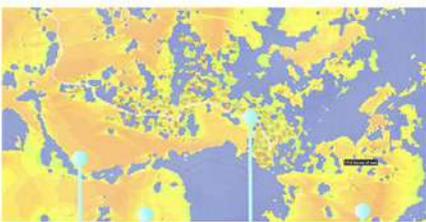
ช่วยเหลือและปรับปรุง
ผลิตผลทางการเกษตร ถึง
แต่การผลิตและแปรรูป

พื้นที่ติดต่อ
สื่อสาร

อำนวยความสะดวกใน
การติดต่อสื่อสารและ
บรรณาสารณภัย

พื้นที่
อยู่
อาศัย

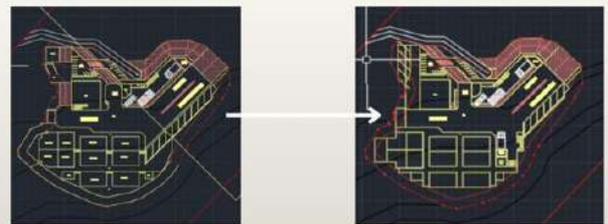
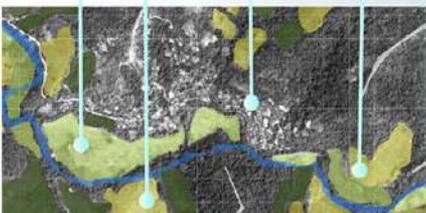
ปรับปรุงโครงสร้าง
อาคารดั้งเดิม เพิ่มที่
อยู่อาศัย

SUN PATH ANALYSIS

- ได้รับแสงค่อนข้างน้อย
- ได้รับแสงปานกลาง
- ไม่ได้รับแสง
- ได้รับแสงตลอดทั้งวัน

จะเห็นได้ว่า พื้นที่ที่ได้รับแสงตลอดทั้งวัน
ส่วนใหญ่ จะเป็นพื้นที่เดียวกับพื้นที่ทางการ
เกษตรของชุมชน เนื่องจากพืชติด
องการแสงกับทิศทางการเจริญเติบโต ทั้งนี้ ยัง
เห็นว่า ตัวของแนวบ้านเรือนของชุมชนยัง
วางตัวพาดทับไปตามแนวของแสงแดด

SECTION A-A

SECTION B-B

Program

พื้นที่การเรียนรู้สำหรับชาวบ้านและนักท่องเที่ยว 30 คน

Main Issues

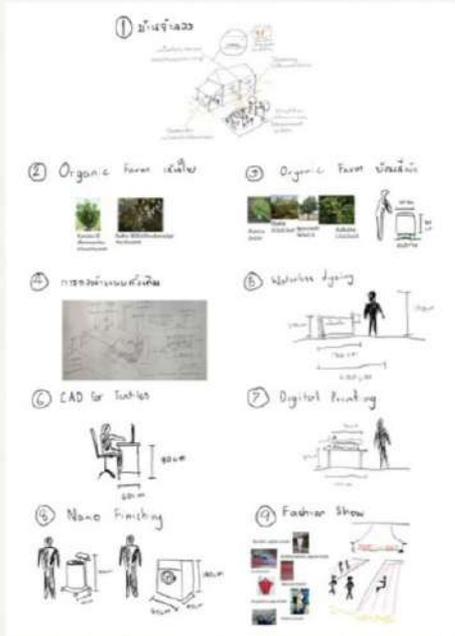
- ความเป็นอัตลักษณ์ที่ชัดเจนไม่มากพอ
- เรื่องภาพลักษณ์การแต่งกาย
- การสนับสนุนการท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้
- สร้างความเป็นเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ให้ทันสมัยโดยรักษาวัฒนธรรมเดิมไว้
- ประชาสัมพันธ์สนับสนุนการท่องเที่ยว
- สร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน ผ่านการเรียนรู้ คำขายและการท่องเที่ยว

Another Related Issues

- การเข้าถึง - ทรัพยากร อินเทอร์เน็ต ไฟฟ้า การประชาสัมพันธ์
- การเดินทาง ขนส่ง
- ปัญหาขยะธรรมชาติ - น้ำป่า
- ปัญหาพื้นที่ - การตัดถนนออกโดยจำกัด

Tabulation

Schematic Design 1

Schematic Design 2

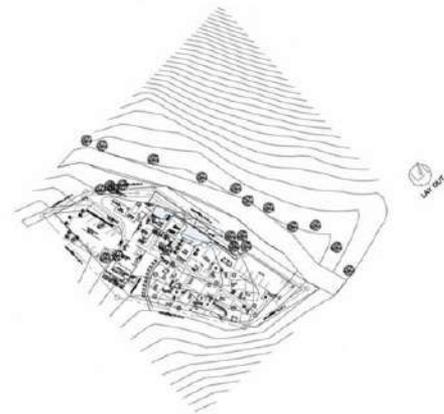

FINAL SCHEMATIC

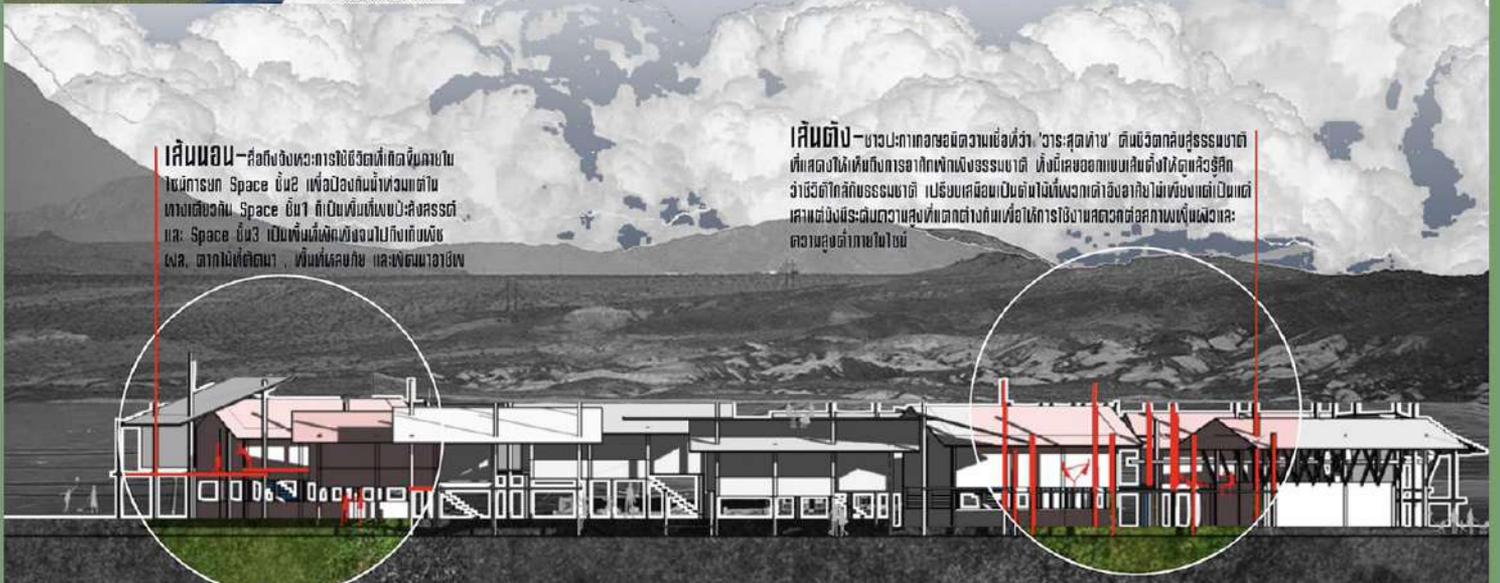
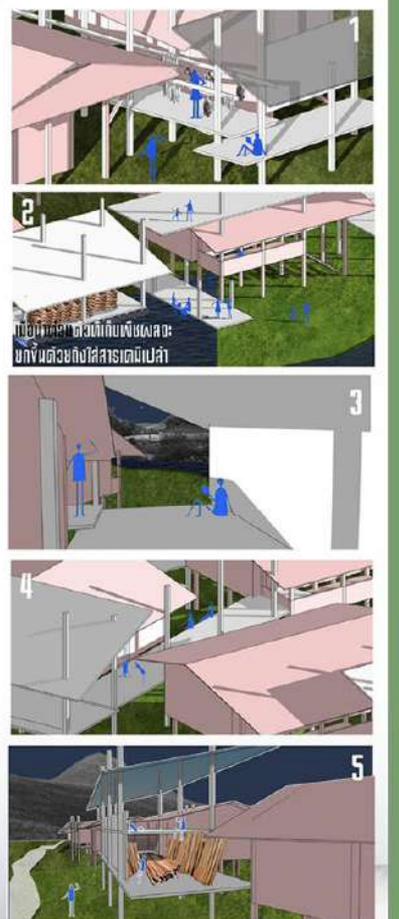
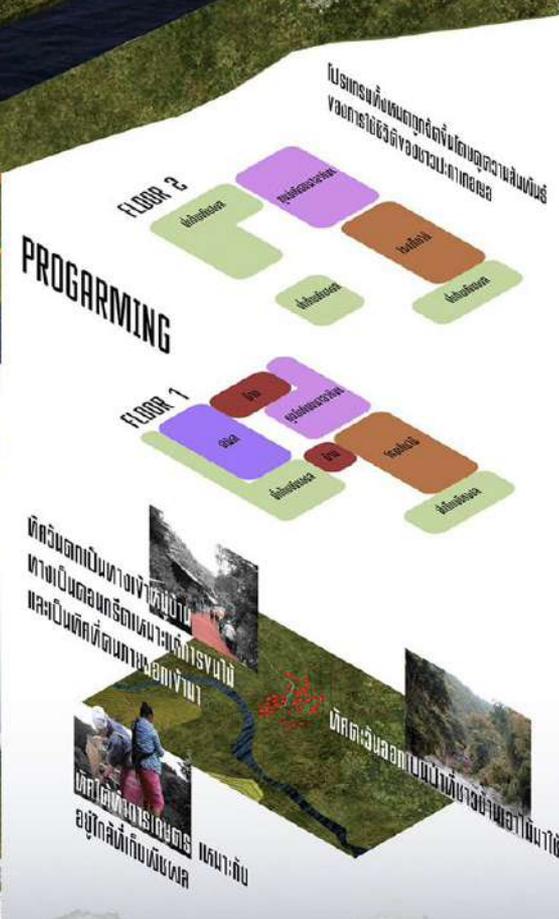
SCHEMATIC DESIGN 3

LAYOUT

INSPIRATION—แรงบันดาลใจในการออกแบบโครงการนี้มาจากองค์ประกอบชีวิตของชาวป่า-ภาคของที่มีแนวคิดหลักเกี่ยวกับที่อยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างลงตัว อย่างการทำนาเก็บเกี่ยวการเพาะปลูก การใช้ชีวิตจากแต่เช้าจนถึงเย็นที่กิจกรรมเหล่านี้ได้ ผ่านวิถีประกอบทางด้านศตยาศาสตร์ อย่างเช่น การกตัญญูผ่านวิธีการป้องกันน้ำท่วม การทำนาขั้นบันไดของชาวนาที่สืบเนื่องมาจากการเกษตรกรรมร่วมกับเป็นต้นมา จากที่คำว่านาได้ประกอบประกอบเหล่านี้มาเป็นส่วนหนึ่งของงานออกแบบ ได้ดูในขั้นตอนการใช้ชีวิตของชาวป่าภาคเลยละยังให้แรงบันดาลใจที่-รับชม-และ-อยู่ร่วมกับธรรมชาติต่อไป

เส้นนอน—คือถึงเชิงหวางการใช้ชีวิตที่คิดขึ้นมาในโครงการ Space ชั้น 2 เพื่อป้องกันน้ำท่วมแต่กันทางเดียว Space ชั้น 1 ก็เป็นพื้นที่แบบปีศาจศรีศรี และ Space ชั้น 3 เป็นพื้นที่ที่คิดขึ้นไปถึงกับผนังผล ตกานไม้ที่ตัดมา , ผนังที่คล้าย และงัดมาอย่าง

เส้นตั้ง—ชาวป่าภาคภูมิใจความเชื่อที่ว่า "จารุ-สุดท้าย" ดินมีชีวิตกับธรรมชาติที่แสดงให้เห็นถึงธรรมชาติเชิงธรรมชาติ ทั้งนี้เคยออกแบบเส้นตั้งให้ดูเพื่อชีวิตที่วิถีชีวิตกับธรรมชาติ เปรียบเหมือนเป็นต้นไม้ที่พวกเค้ามีใจเอาไว้เพียงแต่เป็นแค่เค้าแต่ยังมีระดับความสูงที่แตกต่างกันเพื่อให้งานการก่อสร้างต่อความแข็งแรงและ ความสูงต่ำภายใน

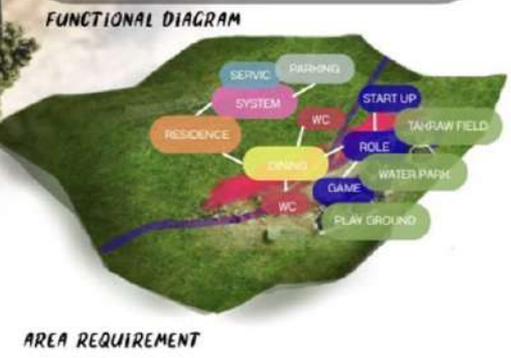
K'NYAW PARK

อุทยานเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เทคโนโลยีและวิถีชีวิตปกาเกอญอ

CONCEPT

การออกแบบพื้นที่ซึ่งให้ความสำคัญกับการทำกิจกรรมของผู้คนในชุมชน โดยอาศัยหลักโดยยึด 3 มิติ คือ เข้ามาใช้ในการออกแบบฟังก์ชัน ของโครงการ รวมถึงการเชื่อมโยง แลวดึงความเชื่อมโยงกัน ไปตามเส้นถนนหรือวง SITE ส่วนที่ การใช้การออกแบบ แบบ organic เข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบอาคารของโครงการ

DEVELOP

PROCESS

Community

เมื่อหน่วยงานภาครัฐทำให้ความสงบเรียบร้อย การทำกิจกรรมทางสังคม หรือทำเป็นสังคม

Sketch Layout

การออกแบบเบื้องต้นของโครงการ โดยเน้นการเชื่อมโยงความเชื่อมโยงกันของคนในชุมชน

Mass model

การออกแบบเบื้องต้นของโครงการ โดยเน้นการเชื่อมโยงความเชื่อมโยงกันของคนในชุมชน

Resilience Design

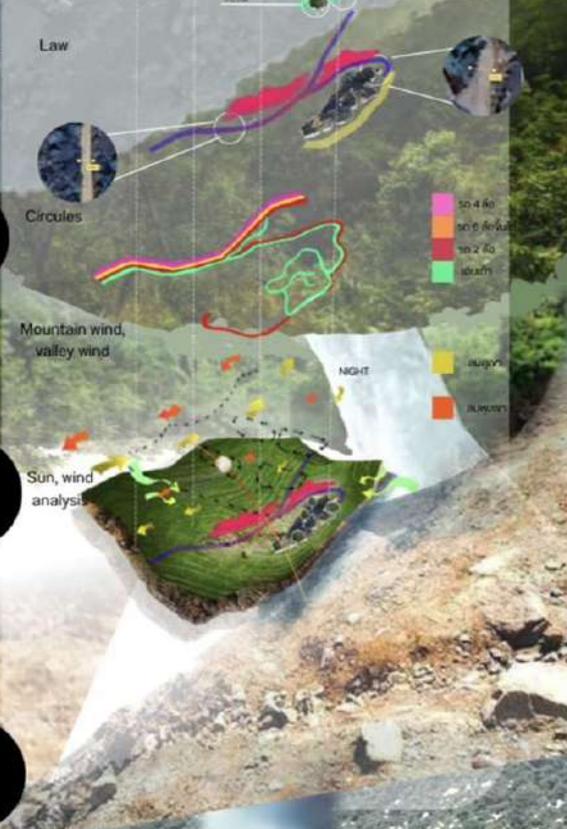
เป็นการออกแบบโดยกรม ซึ่งเอาความประมาททางด้านต่างๆมาใช้ในการออกแบบ โดยใช้การเชื่อมต่อ ไปกับระบบของพื้นที่ในการออกแบบพื้นที่

Vernacular resilience

เป็นการออกแบบโดยกรม ไฟฟ้าไม่เพียงพอของคนในชุมชน ที่ต้องการกินดี เพื่อป้องกันความเสียหายจากภัย

Develop vernacular resilience

พัฒนาการออกแบบโดยกรมเสริมความแข็งแรง โดยการเพิ่มฐานราก และระบบค้ำยันเอาไว้เพื่อป้องกันแรงปะทะของโคลน ดินไหว และน้ำ ที่จะมีพร้อมกันน้ำ

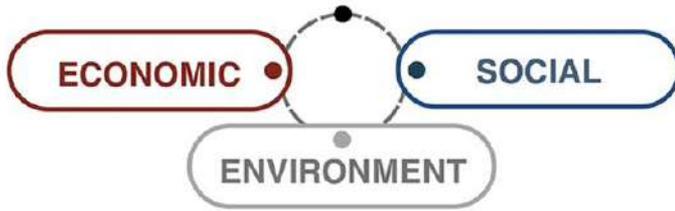

THA MAE LOB

ท่าแม่ลอบ

RESILIENCE VERNACULAR พื้นถิ่น ปรับตัว

RESILIENCE TOPIC

RESILIENCE หรือความยืดหยุ่นในบริบทนี้คือความสามารถในการปรับตัวและฟื้นตัวได้เร็วขนาดไหนต่อภัยพิบัติและสถานการณ์ต่างๆ

VULNERABILITY

ผี อะไรบ้าง ?

ผีป่า ผีสองศอก ดอยฮี้เตด ดอยฮักด ดอยบุก ดอยเฮียว ผาด่าง ประชานิเจาคนบาไฟหรือวายโถ้ ของสด เหล้า ส่วนผีป่า น้ำของโห้ ของบูคา บางวางควายใกล้ๆคนป่า

ปোকผี, ผีตระกูล

การวางปોકผีมีได้กับใจวางหินหน้าบ้านเจ้ากุงใหม่แต่จะสนใจไว้ในช่วงบั้นปลายชีวิตของเจ้าปาว และเจ้าเป็นก็จะตั้งคั้นคั้นจนจบไปทางทิศตะวันตกจากความเชื่อ

ความเชื่อ ความศรัทธาผีผีตอง การวางพื้นที่

KUEA KUN-K'NYAW (เกี้ยวกุล-กะญอ)

ศูนย์การเรียนรู้โภชนาการและตลาดชุมชนเพื่อเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

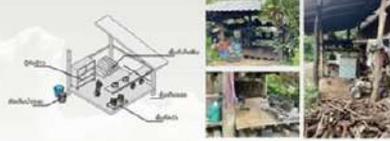
UNIQUE TABULATION

- THA MAE LOB CASE STUDY

PROJECT DESCRIPTION

โครงการนี้ตั้งอยู่ที่ ท่าแม่ลอบ จังหวัดลำพูน ซึ่งเป็นชุมชนชาวปกาเกอญอ ที่ประสบปัญหาจากการที่จับปลาน้ำจืด ป่าไม้เริ่มเสียหาย และกิจกรรมหลักของชุมชนคือการทำเกษตร (ข้าว ข้าวโพด พืชสวน) และแรงงานรับจ้าง

จุดประสงค์ของโครงการนี้คือ ต้องการสร้าง "โกลาหลใหม่" ของชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ การพัฒนาเอง การเรียนรู้รายได้ และการอยู่ร่วมกับธรรมชาติที่ยั่งยืน

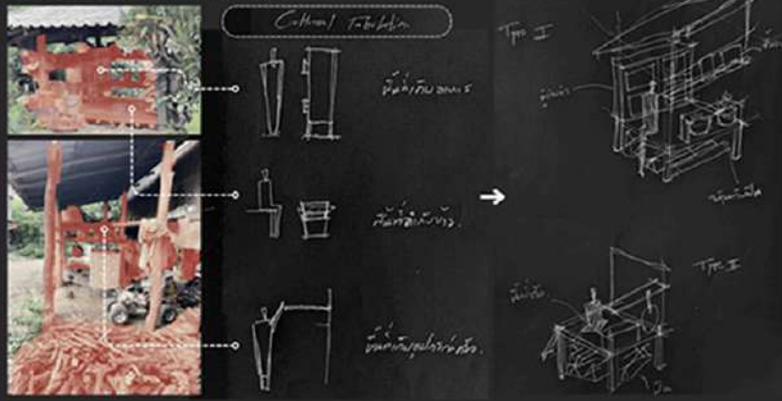
จากการวิเคราะห์พบว่า ประเด็นความเปราะบางที่เห็นเด่นชัดมากที่สุดคือ ความเปราะบางทางธรรมชาติและทางเศรษฐกิจ เนื่องจากหมู่บ้านเสี่ยงน้ำท่วมทุกปีและอาชีพขึ้นอยู่กับสภาพของนา ถ้าหากไร่เสียหายจากน้ำท่วม ชาวบ้านจะไม่มีรายได้เข้ามา

CONCEPT

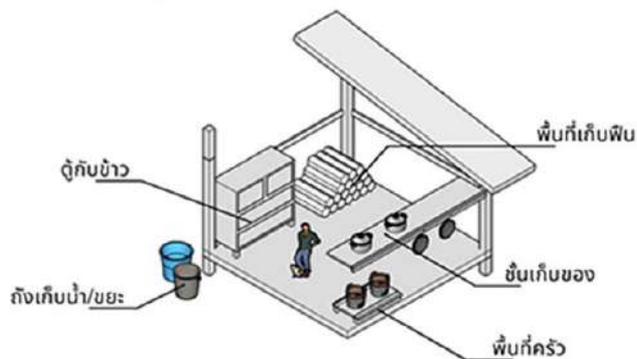
"GRID" ของท่าแม่ลอบ ไม่ใช่เส้นตารางหรือช่องสี่เหลี่ยมที่คนกำหนดขึ้น แต่เป็น โครงข่ายเชิงชีวภาพ (ORGANIC GRID) ที่เกิดจากวิถีชีวิตและภูมิประเทศของชุมชนเอง คล้ายกับเส้นไม้ไผ่ที่มีเส้นกลางเป็นแกนหลัก แตกแขนงเป็นเส้นรองและเส้นย่อยต่อ ๆ กัน โครงข่ายนี้ไม่ได้แค่ "เชื่อมต่อกัน" แต่ยังสร้าง ช่องว่าง (CELLS) ที่ชุมชนสามารถใช้สอยร่วมกัน เช่น โรงอบเนกประสงค์ อาคารเรียนรู้ หรือที่พักชั่วคราวยามเกิดภัยพิบัติ ช่องว่างเหล่านี้คือ "GRID ที่มีชีวิต" ที่สามารถขยาย ปรับเปลี่ยน และฟื้นตัวได้ตามความจำเป็น

แนวคิด "พื้นที่ปรับตัว" ในท่าแม่ลอบ จึงไม่ใช้การสร้างตารางที่ตายตัว หากแต่เป็นการดึงเอา โครงข่ายพื้นถิ่น (VERNACULAR NETWORK) มาสร้าง GRID เชิงยืดหยุ่น (ADAPTIVE GRID) ที่รองรับทั้งวิถีชีวิตดั้งเดิมและการเผชิญความเปลี่ยนแปลงในอนาคต

UNIQUE TABULATION SKETCH

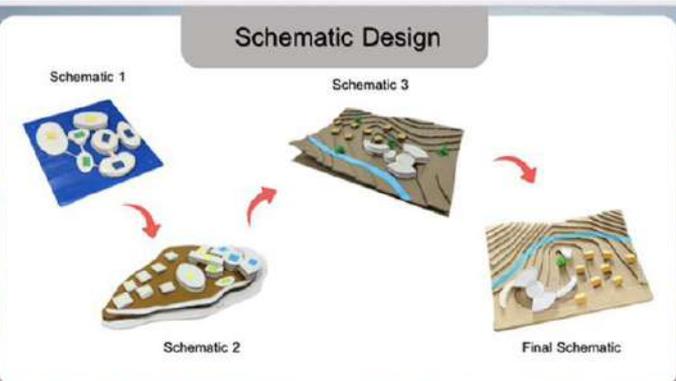
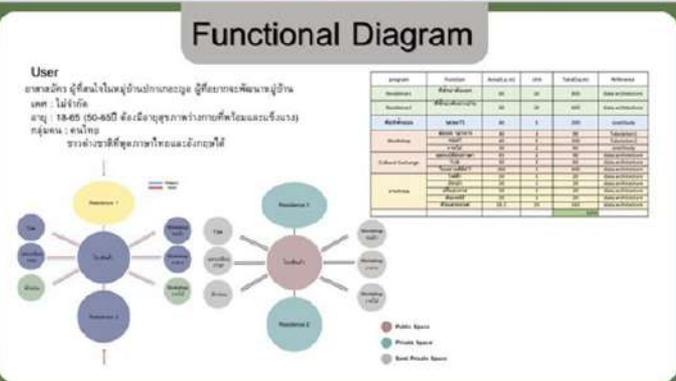
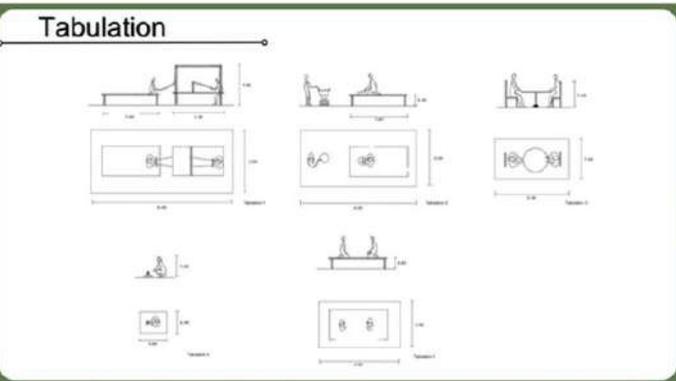
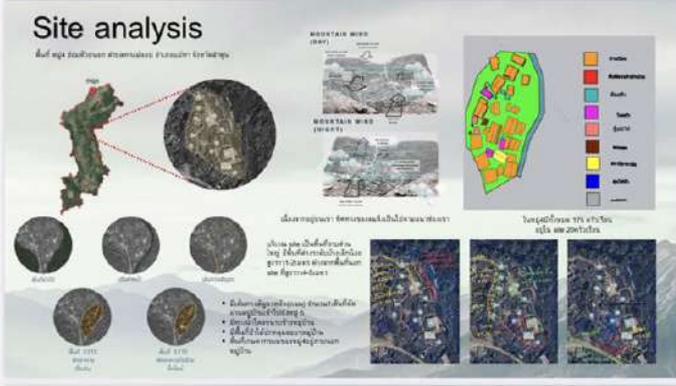
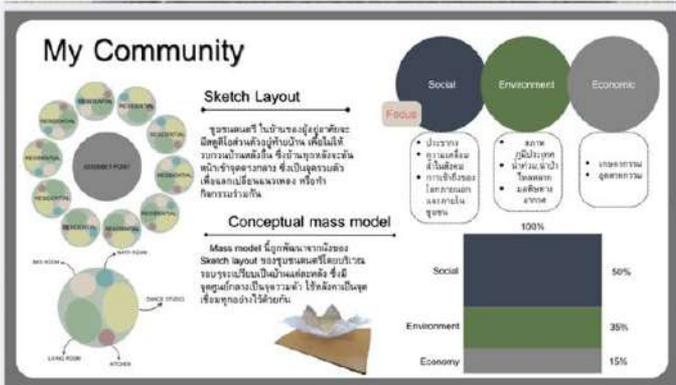

THA MAE LOB CASE STUDY

CONCEPTUAL MASS

ตาม้าลอบ

พื้นที่ชุมชนที่เติบโตอย่างยั่งยืน

RESILIENCE TOPIC

SOCIAL

- ชุมชนที่เติบโตอย่างยั่งยืน
- พื้นที่ชุมชนที่เติบโตอย่างยั่งยืน

ENVIRONMENT

- พื้นที่ชุมชนที่เติบโตอย่างยั่งยืน
- พื้นที่ชุมชนที่เติบโตอย่างยั่งยืน

ECONOMIC

- พื้นที่ชุมชนที่เติบโตอย่างยั่งยืน
- พื้นที่ชุมชนที่เติบโตอย่างยั่งยืน

SITE ANALYSIS

MY COMMUNITY

SKETCH LAYOUT

ชุมชนแห่งนี้ ให้ความสำคัญกับชุมชนที่เติบโตอย่างยั่งยืน เพื่อไม่ให้ชุมชนมีความยั่งยืน ซึ่งมีความสำคัญต่อพื้นที่ชุมชนที่เติบโตอย่างยั่งยืน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของพื้นที่ชุมชนที่เติบโตอย่างยั่งยืน

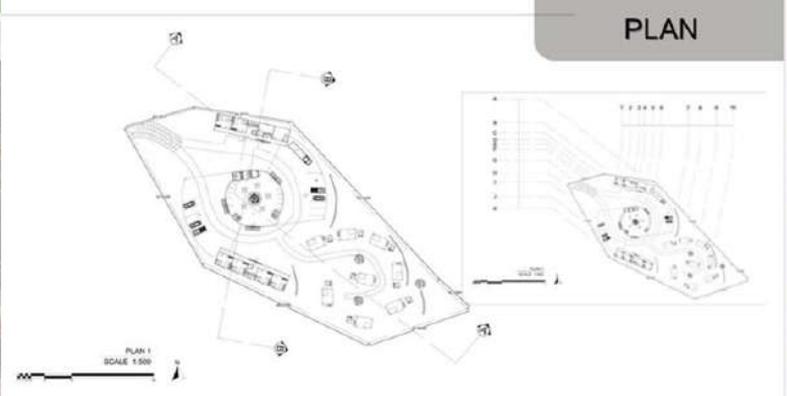
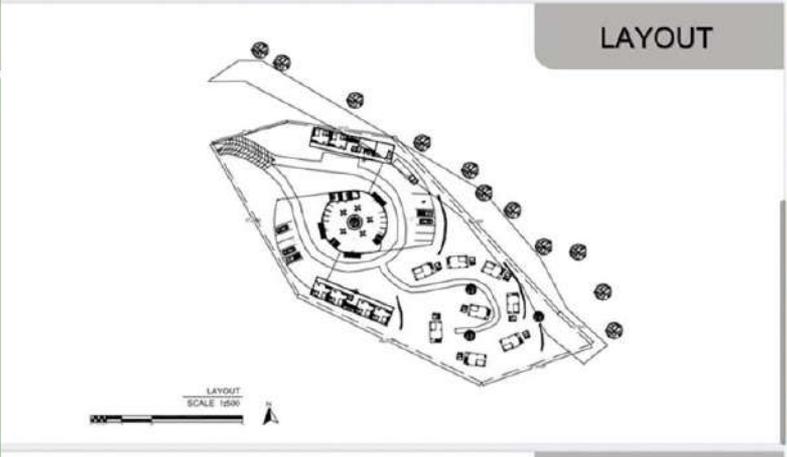
CONCEPTUAL MASS MODEL

Mass model นี้ถูกพัฒนาจากแนวคิด Sketch layout ของชุมชนแห่งนี้ โดยมีการบูรณาการกันเป็นองค์ประกอบที่มีอยู่ซึ่งกันและกันเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของพื้นที่ชุมชนที่เติบโตอย่างยั่งยืน

RESILIENCE DESIGN

RESILIENCE DESIGN

พื้นที่ชุมชนแห่งนี้ถูกพัฒนาขึ้นโดยมุ่งเน้นไปที่การให้บริการแก่ผู้ใช้บริการและผู้ประกอบการในพื้นที่ชุมชนที่เติบโตอย่างยั่งยืน

ECO-TOURISM ACCOMMODATION AND COMMUNITY-BASED LEARNING

ที่พักเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และ การเรียนรู้วิถีชีวิต ชุมชนป่ามอญ 5

โครงการที่พักการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการเรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนป่ามอญ หมู่ 5 เพื่อการพัฒนาชุมชนและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและวัฒนธรรมในพื้นที่ โดยเน้นการเรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนป่ามอญ โครงการนี้มุ่งเน้นการเป็นที่พักที่ส่งเสริมการเรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนป่ามอญ และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืน

AREA REQUIREMENT

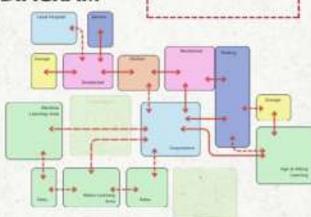
Category	Sub-category	Area (sq.m)	Cost (Baht)	Remarks
Residential	Local People (300)	250	10,000,000	
	Guest Accommodation (100)	100	4,000,000	
Community Kitchen	Community Kitchen	400	1,600,000	
	Community Kitchen	400	1,600,000	
	Community Kitchen	400	1,600,000	
	Community Kitchen	400	1,600,000	
Storage	Food Storage (100)	100	4,000,000	
	Food Storage (100)	100	4,000,000	
Learning	Local Agricultural Product (100)	100	4,000,000	
	Local Agricultural Product (100)	100	4,000,000	
Community Facilities	Community Facility (100)	100	4,000,000	
	Community Facility (100)	100	4,000,000	
Building Service	Local Hospital (100)	100	4,000,000	
	Local Hospital (100)	100	4,000,000	
Other	Other (100)	100	4,000,000	
	Other (100)	100	4,000,000	
TOTAL AREA		3355	sq.m	

TOTAL AREA 3355 sq.m

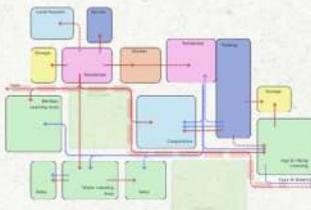
FUNCTIONAL DIAGRAM

- RESIDENTIAL
- NATURAL-BASED LEARNING
- COMMUNITY FACILITIES
- COMMUNITY KITCHEN
- STORAGE
- BUILDING SERVICE

CIRCULATION DIAGRAM

- STAFF CIRCULATION
- GUEST CIRCULATION
- MAIN PATH

SITE PLAN

- LOCAL PEOPLE RESIDENTIAL
- COMMUNITY KITCHEN
- KAMBA HOUSE
- GUEST ACCOMMODATION
- BAMBOO WORKSHOP
- AMPHITHEATER
- WATER LEARNAL & EXHIBITION
- WATER PUMPING STATION
- COOPERATIVE

SCHEMATIC 25

SCHEMATIC 3

PRESENTATION

VIDEO

PROGRAM

- GUEST ACCOMMODATION
- NATURAL-BASED LEARNING
- COMMUNITY-BASED LEARNING
- AGRICULTURAL COOPERATIVE
- COMMUNITY KITCHEN
- LOCAL HOSPITAL

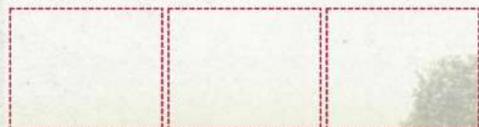
ACTIVITIES SCHEDULE

Category	Activities
Daily	• อาหารเช้า (Breakfast) • ฝึกงาน (Workshop) • ฝึกเกษตรกรรม (Agriculture)
Agricultural Season	• ฝึกเกษตรกรรม (Agriculture)
Seasonal	• ฝึกเกษตรกรรม (Agriculture)
Yearly	• ฝึกงาน (Workshop)

USER

TABULATION DIAGRAM

CULTURAL TABULATION

SCHEMATIC DESIGN 1

BUILD A ZONING AND FUNCTION-BASED DESIGN

SCHEMATIC DESIGN 2

ADD CONTOUR AND ENVIRONMENTAL-BASED DESIGN

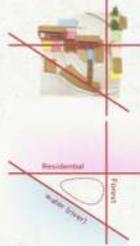
DESCRIPTION

Schematic Design 1

การวาง Zoning ภายใต้งาน Functional and Circulation Diagram พร้อมพื้นที่จอดรถใน Area Requirement เป็นการวางแบบเบื้องต้นที่อิงตามความต้องการของชุมชนป่ามอญ โดยเน้นการเรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนป่ามอญ และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืน

Schematic Design 2

เป็นการวางแบบเบื้องต้นที่อิงตามความต้องการของชุมชนป่ามอญ โดยเน้นการเรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนป่ามอญ และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ยั่งยืน

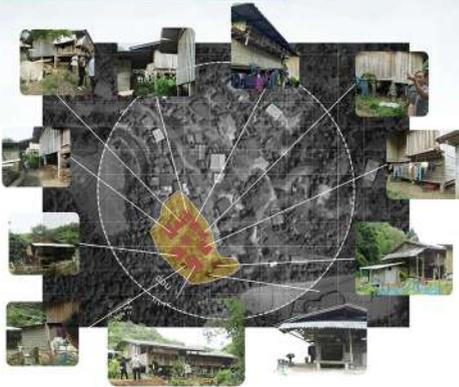

CREATE NEW AXIS OF LEARNING

SITE ANALYSIS

Agricultural Product Development and Disaster Relief Area Project Tha Mae Lop Community, Village No. 5

SITE SURVEY & ANALYSIS

WIND PATH ANALYSIS

MOUNTAIN WIND (DAY)

MOUNTAIN WIND (NIGHT)

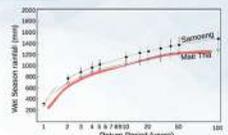
COMMUNITY AGRICULTURAL AREAS

<p>พื้นที่ไร่ข้าวโพด จากพื้นที่ไร่ข้าวโพดเดิม จะเพิ่มพื้นที่ปลูกพืชตระกูล ถั่วเขียว</p>	<p>พื้นที่นา คิดเป็น 20 เปอร์เซ็นต์ของ พื้นที่เพาะปลูกชุมชนทั้งหมด เดิมทางทำเป็นพื้นที่ที่นำ มาปลูกพืชไร่เช่นข้าวโพด กับถั่วเขียวแทน ไร่ข้าว</p>	<p>พื้นที่ปลูกถั่วเขียว มีพื้นที่ ปลูกถั่วเขียว ไร่ละ 150 คิดเป็น 25 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ เพาะปลูกของ ชุมชนทั้งหมด โดยพื้นที่เดิมที่เคยเป็นไร่ ข้าวโพดและข้าวเขียวจะเป็น ที่เพาะปลูกถั่วเขียวแทนพื้นที่ เดิม</p>	<p>พื้นที่ไร่ข้าวโพด คิดเป็น 45 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ เพาะปลูกของชุมชนทั้งหมด เดิมทางจึงเพิ่มพื้นที่การ ปลูกข้าวโพดเพิ่มการเพาะ ปลูกและใช้พื้นที่</p>
<p>พื้นที่ไร่ข้าวโพด</p>	<p>พื้นที่นา</p>	<p>พื้นที่ปลูกถั่วเขียว</p>	<p>พื้นที่ไร่ข้าวโพด</p>

RESILIENCE ENVIRONMENT

ปริมาณฝน / น้ำท่วม, น้ำป่าไหลหลาก

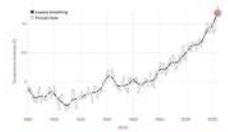
จากสถิติของปีที่ผ่านมาพบว่าปริมาณฝนตกสะสม
1,365 มิลลิเมตร และด้วยปริมาณน้ำฝนที่ตกสะสมนี้จึงส่งผล
ให้ความเร็วของน้ำที่ไหลลงสู่ลำน้ำแม่ลอปของพื้นที่ชุมชนแห่งนี้
รวดเร็ว ทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลากและภัยแล้ง สำหรับในช่วง
บริเวณที่ราบสูงแม่น้ำ โดมเวลาบั้นท์ และ (เชียงใหม่)
และภาค (ลำพูน) มีฤดูฝนเฉลี่ยประมาณ 700-800 มม./
ปี ทำให้เกิดน้ำป่าไหลหลากบ่อยครั้ง

อุณหภูมิของดิน / ไกล่ร้อน

เมื่อเกิดผลกระทบจากอุณหภูมิที่ร้อน ทำให้เกิดอุณหภูมิของ
โลกใน 100 ปีที่ผ่านมา ส่งผลต่ออุณหภูมิของโลกถึง 0.95°C ทั้งนี้
สาเหตุนี้ เป็นสาเหตุของภาวะน้ำท่วม และการปล่อย
คาร์บอนไดออกไซด์จากการเกษตรกรรม และ ภาค
อุตสาหกรรม และการลดลงของน้ำใต้ดินในบริเวณเขตร้อน
ที่เป็นสาเหตุ

GLOBAL LAND-OCEAN TEMPERATURE INDEX

FLOODING PROBLEM

ปัญหาที่ชาวบ้านในพื้นที่ประสบผลกระทบจากน้ำท่วม
มีมาก เหตุเกิดจากพื้นที่มีการเกษตรที่ ส่งผลให้ป่าไม้
ชนิด (14 ม. ย. 68) เกิดน้ำป่าไหลหลากพัดบ้านราษฎร
บ้านหัวเขื่อนเขตก และบ้านหัวเขื่อนบ้าน อ. กระทบ
อ. แม่ทา บ้านเรือนพังเสียหายถึง 2 หมู่ และ
พืชผลทางการเกษตรของชาวบ้านในชุมชนเสียหายที่มี
ผลกระทบกับชาวบ้านคือของราคาและผลผลิตที่ตกต่ำได้
มีอยู่ บ้านโหล่งศรีพัน

เชียงใหม่ - ลำพูน มีลักษณะภูมิประเทศที่เป็นแอ่ง
เรียกว่า ลุ่มน้ำเชียงใหม่ - ลำพูน (CML)

ปัญหาที่เกิดขึ้น อุณหภูมิที่เพิ่มขึ้น
ส่งผลต่อปริมาณ
น้ำที่ตกลงมา
ที่ความรุนแรงมากขึ้น พืชผลทางการเกษตร

อ้ายเจ็น (ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม)

ผลกระทบ : บ้านอยู่ชายฝั่งน้ำ, พืชผลการเกษตรที่เก็บมาเสียหาย
จนไม่มีการนำไปขายหรือกินได้
ความเสียหาย : กล้วยน้ำว้า, ไข่, ไข่ไก่

ป๊อ (ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม)

ผลกระทบ : บ้านอยู่ชายฝั่งน้ำ,
ความเสียหาย : กล้วยน้ำว้า, ไข่, ไข่ไก่

“ไร่หมุนเวียน”

คือ **ภาพสะท้อนหรือเป็นตัวแทนสำคัญของคนกะเหรี่ยงหรือปกาเกอญอ**ที่ไม่ได้เป็นเพียงรูปแบบหนึ่งจากการเกษตร แต่คือวัฒนธรรมที่หล่อรวมและผสานสัมพันธ์กันแต่ละมิติของวิถีชีวิต ทั้งด้านการทำมาหากินเลี้ยงชีพ มิติเชิงเศรษฐกิจ ด้านการจัดการที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ มิติด้านสิ่งแวดล้อม ความสัมพันธ์ของคนในชุมชน มิติด้านองค์ความรู้ ภูมิปัญญา ความเชื่อ จิตวิญญาณ รวมทั้งมรดกชาติและมรดกความสัมพันธ์ในเชิงอาชญาอันสละทิ้งจากการดำเนินนโยบายของรัฐหลายยุคสมัย จนถึงปัจจุบันวิถีการทำไร่หมุนเวียนของชาวกะเหรี่ยงกำลังเผชิญผลกระทบต่อเนื่องและปรับเปลี่ยน สดน้อยหายไปตามเงื่อนไขต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะจากนโยบายรัฐหรือแม้แต่โลกทัศน์ของคนกะเหรี่ยงเองก็ตาม

จากการลงพื้นที่และศึกษาข้อมูลอย่างรอบด้านจะพบ

วิกฤตสถานการณ์ปัญหาของชุมชนกะเหรี่ยง **มีความใกล้เคียงกันมากโดยเฉพาะการใช้สิทธิ์ที่ทับซ้อนของตนเอง** ที่ส่งผลกระทบต่อวิถีวิถีการปฏิบัติหน้าที่ของทรัพยากรธรรมชาติ ส่งผลต่ออาชีพกับของป่า **ปัญหาป่าผลาก** เพราะพื้นที่อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์และอุทยานทั้ง 4 ชุมชน ทำให้การจัดการที่ดิน นำไปไม่สามารถจัดการได้ด้วยชุมชนเอง **ในช่วงต้นน้ำจะมีปริมาณน้ำไหลน้อย** ถึงขนาดไม่เพียงพอ ลากลงแห้งเหี่ยวไปตาม ๆ ทำให้ไม่สามารถทำการเพาะปลูกพืชได้ ชาวบ้าน **ส่วนใหญ่จึงออกจากหมู่บ้านเพื่อไปรับจ้างทั่วไป** ในการโรงเรียนขาดการสนับสนุนในเมืองและ ต่างจังหวัด รวมทั้งเด็กเยาวชนที่แตกแยกกัน

นอกจากนี้ปัญหาจากสภาพสังคมในปัจจุบันก็ไม่ใช่ของดีเรื่องของการพัฒนาและเรื่องความเหลื่อมล้ำของครอบครัว และมีปัญหาบ้านโครงสร้างพื้นฐาน **คือ ชุมชนไม่สามารถเข้าถึงแหล่งพลังงาน ความสะอาดอื่น ๆ และทรัพยากรที่จำเป็นขั้นพื้นฐานในฐานะประชาชนคนไทย** ได้น้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับจากพื้นที่อื่น ๆ

บ้านของชาวบ้านที่พังจากน้ำป่าไหลหลาก

ชาวบ้านที่มาจากแคว้นพม่าที่ประสบภัยน้ำท่วม

บ้านชาวปกาเกอญอที่ไม่ได้เปิดไฟเพื่อประหยัดใช้ใช้กลางคืน

ปัญหาน้ำท่วม

มีสื่อมวลชนที่สนใจในประเด็นนี้ สามารถติดต่อได้ที่เบอร์โทรศัพท์ 08-1234-5678 หรืออีเมล info@socialmedia.com

ข้อมูลนี้จัดทำขึ้นโดยทีมงานวิจัยที่ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้อง และได้รับการสนับสนุนจากองค์กรพัฒนาเอกชน

ลำพูนวิกฤต! น้ำป่าไหลหลาก บ้านพังยับ

อ้ายเจิน (ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม)

ผลกระทบ : บ้านถูกน้ำซัดเอาไปด้วน, พืชผลเกษตรที่เก็บมาเสียพาทองไม่สามารถนำไปขายหรือกินได้

ความต้องการ : ที่อยู่อาศัยใหม่, น้ำไฟฟ้า,

ระดับน้ำท่วม

ปัญหาน้ำท่วมที่เกิดขึ้นในตำบลแกมเมืองจังหวัดวิสาขแก่นเกิดจาก ฝนตกหนักตลอดทั้งคืนหลายพื้นที่ ส่งผลให้ลำน้ำชีมีระดับน้ำสูงถึง 14 เมตร (68) เกิดน้ำป่าไหลหลากพัดบ้านราษฎรบ้านคิ้วซ่งบนอก และบ้านคิ้วซ่งบนใน ต.ท่ามะปราง อ.แกม บ้านเรือนพังเสียหายมีผู้สูญหาย 2 คน และ พืชผลทางการเกษตรของชาวบ้านเก็บมาเสียหายจึงทำให้เกิดผลกระทบในเชิงการกินของพืชผลที่เกิดขึ้นไม่ได้ถูก นำไปขายหรือทำกิน